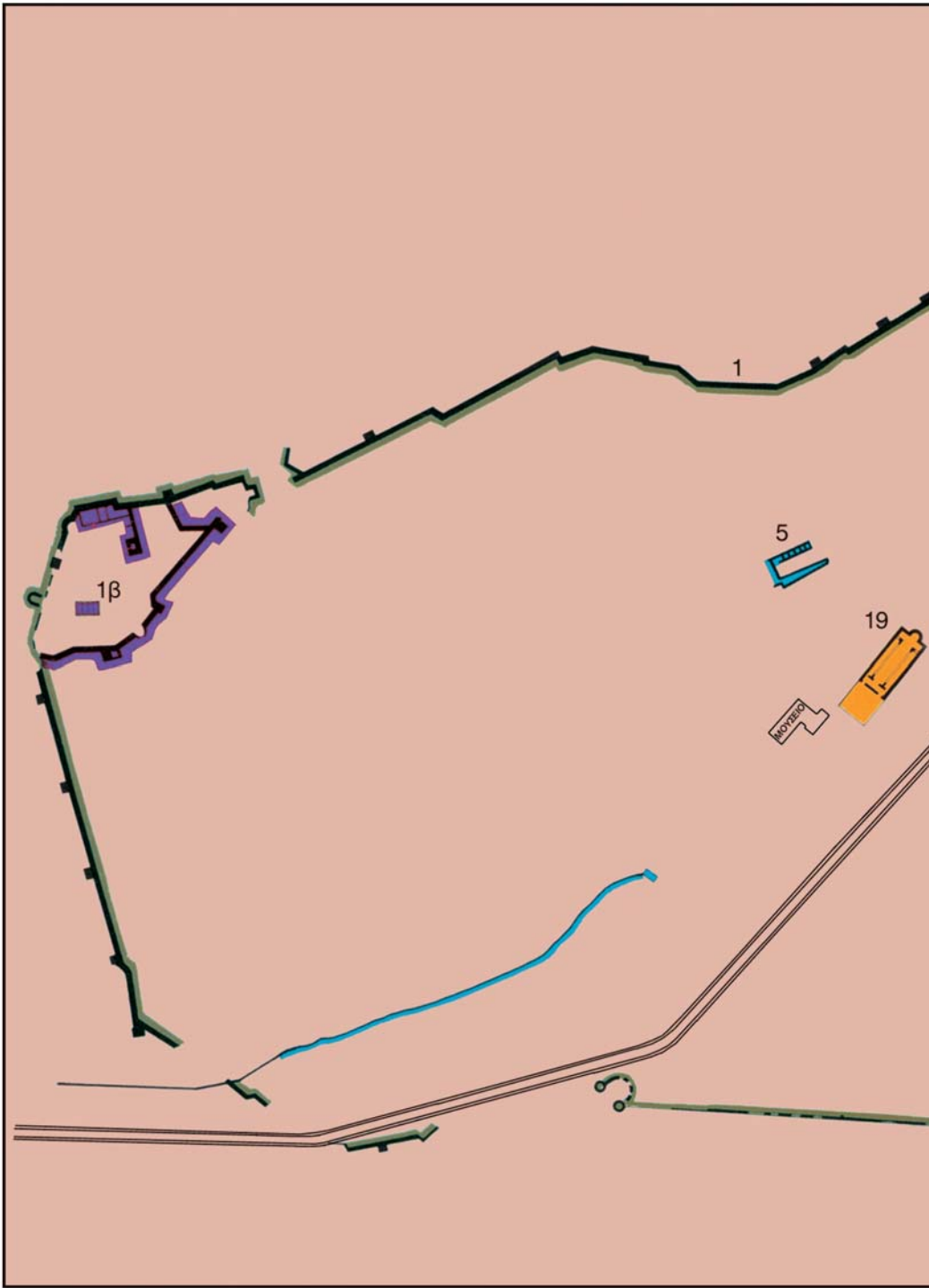
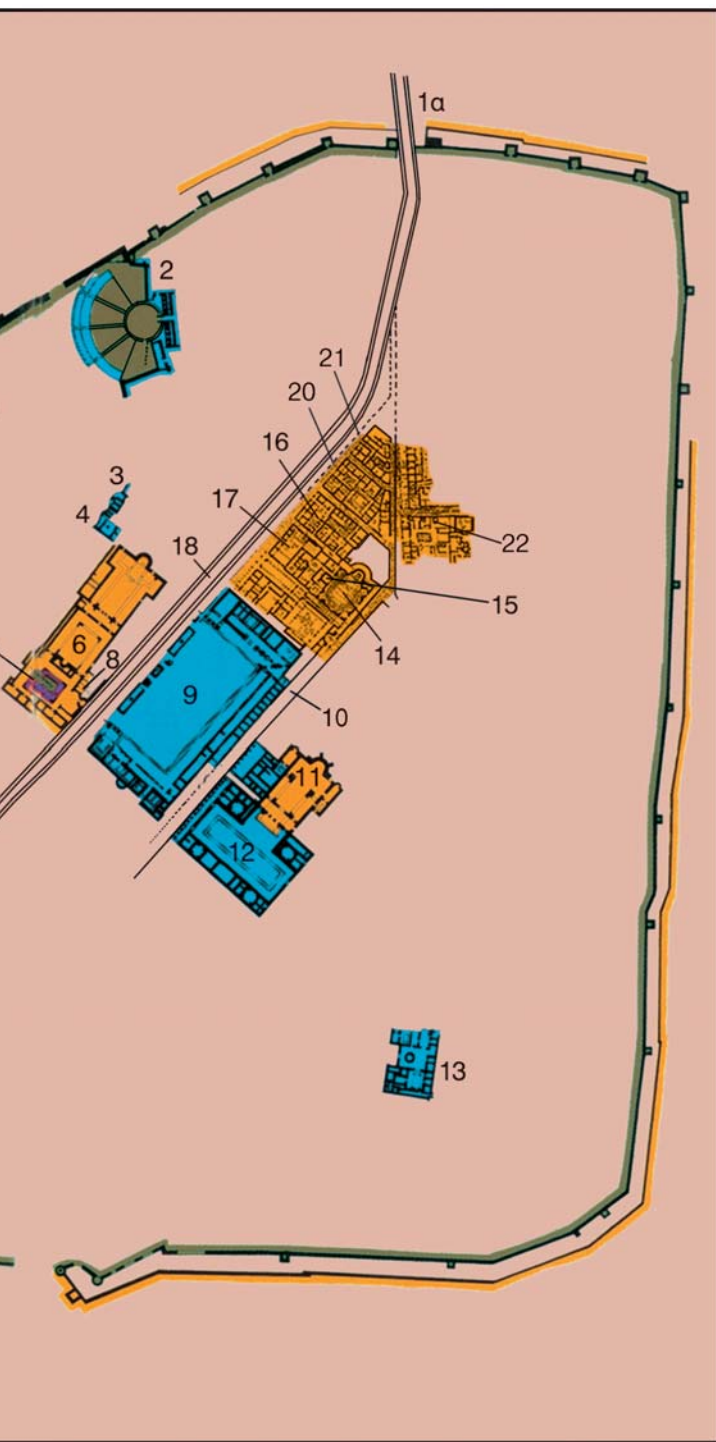

ΤΑ ΤΕΙΧΗ

Η πόλη από την εποχή ήδη του Φιλίππου οχυρώθηκε με τείχη ισχυρά (Εικ. 7), ικανά να αποτρέψουν τους επίδοξους επιδρομείς. Πάνω στα ελληνοιστικά τείχη πάτησαν τα ρωμαϊκά και τα βυζαντινά, που ακολούθησαν την ίδια πορεία με τα προϋπάρχοντα. Ο περίβολος που ξεκινά από την κορυφή του λόφου, από την ακρόπολη, και περικλείει τη ανατολική πλευρά του λόφου και τμήμα της πεδιάδας έχει συνολικό μήκος 3,5 χλμ. Το τμήμα που περιέκλειε την πόλη από την δυτική πλευρά δεν διατηρείται τόσο καλά. Το ελληνοιστικό τείχος διατηρείται καλύτερα στην ανατολική πλαγιά του λόφου και τις πύλες. Είναι κτισμένο από μεγάλους γωνιόλιθους κατά το ισοδομικό σύστημα, το πάχος του είναι 2,30 – 2,85 μ. και κατά διαστήματα υπάρχουν πύργοι άλλοτε τετράγωνοι και άλλοτε κυκλικοί. Το βυζαντινό τείχος, που σώζεται στην ακρόπολη και στα πεδινά τμήματα, είναι κτισμένο από ακανόνιστους λίθους συνδεδεμένους με ασβεστοκονίαμα και το πάχος του είναι 5μ.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. Περιβόλος τειχών, αρχαίοι-ρωμαϊκοί χρόνοι.
- 1α. Πύλη Νεάπολης, 4^{ος} αι. π.Χ.
- 1β. Ακρόπολη, αρχαίοι-βυζαντινοί χρόνοι.
2. Θέατρο, 4^{ος} αι. π.Χ.-ρωμαϊκοί χρόνοι.
3. Ιερό Αρτέμιδος, ρωμαϊκοί χρόνοι.
4. Ιερό Σιλβανού, ρωμαϊκοί χρόνοι.
5. Ιερό αιγυπτίων θεών, ρωμαϊκοί χρόνοι.
6. Βασιλική Α', παλαιοχριστιανικοί χρόνοι (5^{ος}-6^{ος} αι. μ.Χ.).
7. Ηρώο, 4ος αι. π.Χ.-ρωμαϊκοί χρόνοι.
8. «Φυλακή» του αποστόλου Παύλου, ρωμαϊκοί-βυζαντινοί χρόνοι.
9. Αγορά, ρωμαϊκοί χρόνοι.
10. Εμπορική Αγορά, ρωμαϊκοί χρόνοι.
11. Βασιλική Β', παλαιοχρ. χρόνοι
12. Παλαίστρα, ρωμαϊκοί χρόνοι.
13. Έπαυλη, ρωμαϊκοί χρόνοι.
14. Οκταγωνικός ναός, παλαιοχριστιανικοί χρόνοι (5^{ος}-6^{ος} αι. μ.Χ.).
15. Ταφικό ηρώο, ελληνιστικοί χρόνοι (2^{ος} αι. μ.Χ.).
16. Λεγόμενο Επισκοπείο, παλαιοχριστιανικοί χρόνοι (6^{ος} αι. μ.Χ.).
17. Βαλανείο, ρωμαϊκοί-παλαιοχριστιανικοί χρόνοι.
18. «Εγνατία» οδός, ρωμαϊκοί-παλαιοχριστιανικοί χρόνοι.
19. Βασιλική Γ, παλαιοχριστιανικοί χρόνοι (4^{ος}-6^{ος} αι. μ.Χ.).
20. Νέα Πανεπιστημιακή ανασκαφή, οικοδ. νησίδα 4.
21. Νέα Πανεπιστημιακή ανασκαφή, οικοδ. νησίδα 5.
22. Νέα Πανεπιστημιακή ανασκαφή, οικοδ. νησίδα υαλοργείου.

- ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ
- ΡΩΜΑΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ
- ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ
- ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Εικ. 7. Φίλιπποι, Γενικό τοπογραφικό.

Ανάμεσα στην πόλη και την ακρόπολη υπάρχουν δύο ενδιαμέ-
σα διαδοχικά τείχη που ένωναν το βόρειο με το ανατολικό
τμήμα του περιβόλου απομονώνοντας την ακρόπολη. Τα τείχη
αυτά είναι της βυζαντινής περιόδου, όπως επίσης και ένα
προτείχιμα σε απόσταση 10-12 μ. από το πεδινό τμήμα του
τείχους.

Τρεις είναι οι γνωστές πύλες του τείχους. Πρόκειται για εκείνες που είναι στην ίδια θέση τόσο στην ελληνοιστική όσο και στη βυζαντινή περίοδο, κατά την οποία δεν άλλαξαν μορφή, παρά μόνο υπέστησαν κάποιες επισκευές. Η ανατολική πύλη, ή αλλιώς πύλη της Νεαπόλεως (Εικ. 8), βρίσκεται περίπου στο μέσο του κάτω από το θέατρο περιβόλου και είναι ορατή δίπλα στον οδικό

Εικ. 8. Φίλιπποι, Η ανατολική πύλη.

άξονα Καβάλας-Δράμας. Το πλάτος της είναι 3,62 μ. και πλαισιώνεται από δύο ορθογώνιους πύργους. Στον νότιο πύργο υπάρχει μία κόγχη που προοριζόταν για την τοποθέτηση του ειδώλου κάποιας θεότητας, ίσως του Ερμή προπυλαίου. Στον ίδιο άξονα στα δυτικά έχει εντοπιστεί η πύλη των Κρηνίδων, που δεν είναι επισκέψιμη, ενώ στο νότιο τμήμα του περιβόλου έχει εντοπιστεί μία πύλη, που ονομάστηκε πύλη των ελών. Η πύλη των Κρηνίδων βρίσκεται στο βάθος μίας πεταλόσχημης αυλής μήκους 28,8 μ. και προστατεύεται από δύο κυκλικούς πύργους στα άκρα του πετάλου, διαμέτρου 9,65 μ. ο καθένας. Η πύλη έχει τρία ανοίγματα εκ των οποίων το κεντρικό έχει πλάτος 3,66 μ. και τα πλάγια 1,80 μ. Και μπροστά από την πύλη των ελών, όπου τελείωνε το προτείχισμα, σχηματίζεται μία αυλή που βρίσκεται ανάμεσα σε δύο ημικυκλικούς πύργων.

Το κάστρο χρησιμοποιήθηκε σε όλη τη διάρκεια της βυζαντινής περιόδου μέχρι τον 14^ο αι. που καταλήφθηκε από τους Τούρκους. Στα μέσα του 16^{ου} αι. μ.Χ. η περιοχή και το κάστρο είναι πλέον έρημα.